ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

കൃഷ്ണയജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ ബ്രാഹ്മണേ

॥ പ്രഥമാഷ്ടകേ പ്രഥമഃ പ്രശ്നഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ പ്രഥമാഷ്ടകേ പ്രഥമഃ പ്രശ്നഃ ॥

ഹരിഃ ഓ(4)ം ।

ബ്രഹ്മ സന്ധത്തം തൻമേ ജിൻവതം ।

ക്ഷത്രഗ്ം സന്ധത്തം തൻമേ ജിൻവതം ।

ഇഷഗ്ം സന്ധത്തം താം മേ ജിൻവതം ।

ഊർജഗ്ം സന്ധത്തം താം മേ ജിൻവതം ।

രയിഗ്ം സന്ധത്തം താം മേ ജിൻവതം ।

പുഷ്ട്യിഗ്ം സന്ധത്തം താം മേ ജിൻവതം ।

പ്രജാഗ്ം സന്ധത്തം താം മേ ജിൻവതം ।

പശൂന്ഥ്സന്ധത്തം താൻമേ ജിൻവതം ।

സ്തുതോസി ജന്ധാഃ ।

ദേവാസ്ത്വാ ശുക്രപാഃ പ്രണ്യന്തു ॥ **1** ॥

സുവീര്യാഃ പ്രജാഃ പ്ര്ജനയൻപര്യീഹി ।

ശുക്രഃ ശുക്രശോചിഷാ ।

സ്തുതോസി ജന്ധാഃ ।

ദേവാസ്ത്വാ മന്ഥിപാഃ പ്രണ്യന്തു ।

സുപ്രജാഃ പ്രജാഃ പ്ര്ജനയൻപര്യീഹി ।

മന്ഥീ മന്ഥിശോചിഷാ ।

Please let us know of any errors in this text.

സംജഗ്മാനൗ ദ്യാവ ആ പ്പൃഥിവ്യാഽഽയുഃ।

സന്ധത്തം തൻമേ ജിൻവതം।

പ്രാംഅഗ്ം സന്ധത്തം തം മേ ജിൻവതം।

അപാനഗ്ം സന്ധത്തം തം മേ ജിൻവതം ॥ **2** ॥

വ്യാനഗ്ം സന്ധത്തം തം മേ ജിൻവതം।

ചക്ഷുഃ സന്ധത്തം തൻമേ ജിൻവതം।

ശ്രോത്രഗ്ം സന്ധത്തം തൻമേ ജിൻവതം।

മനഃ സന്ധത്തം തൻമേ ജിൻവതം।

വാചഗ്ം സന്ധത്തം താം മേ ജിൻവതം।

ആയുഃ സ്ഥ ആയുർമേ ധത്തം।

ആയുർയജ്ഞായ ധത്തം।

ആയുർയജ്ഞപ്തയേ ധത്തം।

പ്രാംആഃ സ്ഥഃ പ്രാംആം മേ ധത്തം।

പ്രാംആം യജ്ഞായ ധത്തം ॥ **3** ॥

പ്രാംആം യജ്ഞപ്തയേ ധത്തം।

ചക്ഷുഃ സ്ഥശ്ചക്ഷുർമേ ധത്തം।

ചക്ഷുർയജ്ഞായ ധത്തം।

ചക്ഷുർയജ്ഞപ്തയേ ധത്തം।

ശ്രോത്രഗ്ഗ് സ്ഥഃ ശ്രോത്രം മേ ധത്തം।

ശ്രോത്രം യജ്ഞായ ധത്തം।

ശ്രോത്രം യജ്ഞപ്തയേ ധത്തം।

തൗ ദേവൗ ശുക്രാമന്ഥിനൗ।

കൽപയ്തം ദൈവ്യീർവിശഃ।

കൽപയ്തം മാനുഷീഃ ॥ **4** ॥

ഇഷമൂർജ്ജമസ്മാസു ധത്തം।

പ്രാംആൻപശുഷ്ടു।

പ്രജാം മയി ച യജ്മാനേ ച।

നിർസ്തഃ ശണ്ഡഃ।

നിർസ്തോ മർക്കഃ।

അപ്നുത്തൗ ശണ്ഡാമർക്കൗ സഹാമുന്ാ।

ശുക്രസ്യ സമിദ്സി।

മന്ഥിനഃ സമിദ്സി।

സ പ്രഥമഃ സംക്യതിർവിശ്വക്കർമാ।

സ പ്രഥമോ മിത്രോ വരുംഓ അഗ്നിഃ।

സ പ്രഥമോ ബ്യഹസ്പതിശ്ചികിത്വാന്।

തസ്മാ ഇന്ദ്രായ സുതമാജുഹോമി ॥ **5** ॥

നയന്ത്വപാനഗ്ം സന്ധത്തം തം മേ ജിൻവതം പ്രാംആം
യജ്ഞായ ധത്തം മാനുഷീരഗ്നിർദ്വേ ച ॥ **1** ॥

ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം തദിഷമൂർജഗ്ം രയിം പുഷ്ടിം പ്രജാം താം പശൂന്താന്।
സന്ധത്തം തത്പ്രാംഅമ്പാനം വ്യാനം തം
ചക്ഷുശ്രോത്രം മനസ്തദ്വാചം താം।

ഇഷാദ്യിപഞ്ചകേ വാചം താം മേ പ്രശൂന്ഥ്സന്ധത്തം താൻമേ
പ്രാംആദ്യിത്രിത്യേ തം മ്യേന്യത്ര തൻമേ ॥

കൃത്തികാസ്ത്വഗ്നിമാദ്ധീത ।

ഏതദ്വാ അഗ്നേർനക്ഷത്രം ।

യത്കൃത്തികാഃ ।

സ്വായ്യാമേവൈനം ദ്യേവത്തായാമാധായ് ।

ബ്രഹ്മവർചസീ ഭവതി ।

മുഖം വാ ഏതന്നക്ഷത്രാണാം ।

യത്കൃത്തികാഃ ।

യഃ കൃത്തികാസ്ത്വഗ്നിമ്ആധ്യത്തേ ।

മുഖ്യ ഏവ ഭവതി ।

അഥ്രോ ഖല്വു ॥ **6** ॥

അഗ്നിനക്ഷത്രമിത്യ്പ്ചായന്തി ।

ഗൃഹാന് ഹ ദാഹ്കോ ഭവതി ।

പ്രജാപ്തീ രോഹിംയാമഗ്നിമ്സൃജത ।

തം ദ്യേവാ രോഹിംയാമാദ്ധത ।

തത്യോ വൈ തേ സർവാൻരോഹ്നാനരോഹന്ന് ।

തദ്രോഹിംയൈ രോഹിണിത്വം ।

യോ രോഹിംയാമഗ്നിമ്ആധ്യത്തേ ।

ജ്യ്നോത്യ്യേവ ।

സർവ്വാൻരോഹാ̓ൻരോഹതി।

ദേവാ വൈ ഭദ്രാഃ സന്തോഽഗ്നിമാധിഷ്ഥ്സന്ത ॥ **7** ॥

തേഷാമന്വാഹിതോഽഗ്നിരാസീത്।

അഥൈ̓ഭ്യോ വാമം വസ്വപ̓ക്രാമത്।

തേ പുനർവസ്വോരാദ്ധത।

തതോ വൈ താന് വാമം വസൂപാവർതത।

യഃ പുരാഽഭദ്രഃ സൻപാപ̓ീയാന്ഭ്സ്യാത്।

സ പുനർവസ്വോരഗ്നിമാദ്ധീത।

പുനരേവൈനം വാമം വസൂപാവർതതേ।

ഭദ്രോ ഭവതി।

യഃ കാമയേത ദാൻകാമാ മേ പ്രജാഃ സ്യുരിതി।

സ പൂർവ്വയോഃ ഫൽഗുൻയോരഗ്നിമാദ്ധീത ॥ **8** ॥

ആർയംണോ വാ ഏതന്നക്ഷത്രം।

യത്പൂർവേ ഫൽഗുനീ।

ആർയമേതി തമാഹുർയോ ദദാതി।

ദാൻകാമാ അസ്മൈ പ്രജാ ഭവന്തി।

യഃ കാമയേത ഭഗീ സ്യാമിതി।

സ ഉത്തരയോഃ ഫൽഗുൻയോരഗ്നിമാദ്ധീത।

ഭഗസ്യ വാ ഏതന്നക്ഷത്രം।

യദുത്തരേ ഫൽഗുനീ।

ഭ്രഗ്യേവ ഭ്വതി।

കാലകഞ്ജാ വൈ നാമാസ്സുരാ ആസന്ന് ॥ **9** ॥

തേ സ്സുവർഗായ് ലോകായാഗ്നിമ്ചിൻവത।

പുർുഷ ഇഷ്ട്കാമുപ്പാദധ്യാത്പുർുഷ ഇഷ്ട്കാം।

സ ഇന്ദ്രോ ബ്രാഹ്മംഒ ബ്രുവ്വാംആ ഇഷ്ട്കാമുപ്പാധത്ത।

ഏഷാ മേ ചിത്രാ നാമേത്തി।

തേ സ്സുവർഗം ലോകമാപ്രാരോഹന്ന്।

സ ഇന്ദ്ര ഇഷ്ട്കാമാവ്യൂഹത്।

തേഽവാകീർയന്ത।

യേഽവാകീർയന്ത।

ത ഊർണാവഭ്യോഽഭവന്ന്।

ദ്യാവുദ്പതതാം ॥ **10** ॥

തൗ ദ്വിവ്യൗ ശ്യാന്മാവഭവതാം।

യോ ഭ്രാതൃവ്യവാന്സ്യാത്।

സ ചിത്രായാമഗ്നിമാദ്ധീത।

ആവകീർയൈവ ഭ്രാതൃവ്യാന്।

ഓജോ ബല്മിന്ദ്രിയം വീർയ്മാത്മന്ധത്തേ।

വസന്താ ബ്രാഹ്മംഒഽഗ്നിമാദ്ധീത।

വസന്തോ വൈ ബ്രാഹ്മംഅസ്യർതുഃ।

സ്വ ഏവൈനംഋതാവാധായ്।

ബ്രഹ്മവർചസീ ഭവതി।

മുഖം വാ ഏതദ്യത്തൂനാം ॥ **11** ॥

യദ്വസന്തഃ।

യോ വസന്താഽഗ്നിമാധത്തേ।

മുഖ്യ ഏവ ഭവതി।

അഥോ യോനിമന്തമേവൈനം പ്രജ്ഞാതമാധത്തേ।

ഗ്രീഷ്മേ രാജൻയ ആദ്ധീത।

ഗ്രീഷ്മോ വൈ രാജൻയസ്യർതുഃ।

സ്വ ഏവൈനംഋതാവാധായ।

ഇന്ദ്രിയാവീ ഭവതി।

ശരദ്വി വൈശ്യ ആദ്ധീത।

ശരദ്വൈ വൈശ്യസ്യർതുഃ ॥ **12** ॥

സ്വ ഏവേനംഋതാവാധായ।

പശുമാൻഭവതി।

ന പൂർവയോഃ ഫൽഗുൻയോരഗ്നിമാദ്ധീത।

ഏഷാ വൈ ജ്ഘൻയാ രാത്രിഃ സംവത്സരസ്യ।

യത്പൂർവേ ഫൽഗുനീ।

പുഷ്ട്യൈ ഏവ സംവത്സരസ്യാഗ്നിമാധായ।

പാപീയാൻഭവതി।

ഉത്തരയോരാദ്ധീത।

ഏഷാ വൈ പ്രഥമാ രാത്രിഃ സംവഥ്സരസ്യ।

യദുത്തരേ ഫൽഗുനീ।

മുഖത ഏവ സംവഥ്സരസ്യാഗ്നിമാധായ്।

വസീയാൻഭവതി।

അഥോ ഖലു।

യദൈവൈനം യജ്ഞ ഉപനമേത്।

അഥാദ്ധീത।

സൈവാസ്യർദ്ധിഃ ॥ **13** ॥

ഖൽവാധിഥ്സന്ത ഫൽഗുൻയോരുഗ്നിമാദ്ധീതാസന്നപതതാമൃതൂനാം
വൈശ്യസ്യർതുരുത്തരേ ഫൽഗുനീ ഷട്ച ॥ **2** ॥

ഉദ്ധന്തി।

യദ്തേവാസ്യാ അമേധ്യം।

തദപ ഹന്തി।

ആപോഽവോക്ഷതി ശാന്ത്യൈ।

സിക്താ നിവപതി।

ഏതദ്വാ അഗ്നേർവൈശ്വാനരസ്യ രൂപം।

രൂപേണൈവ വൈശ്വാനരമവരുന്ധേ।

ഊഷാന്നിവപതി।

പുഷ്ടിർവാ ഏഷാ പ്രജനനം।

യദൂഷാഃ ॥ **14** ॥

പുഷ്ട്യാമേവ പ്രജന്നേഽഗ്നിമാധ്ത്തേ।

അഥോ സംജ്ഞാന് ഏവ।

സംജ്ഞാനഗ്ഗ് ഹ്യേതത്പ്രശൂനാം।

യദൂഷ്ഃ।

ദ്യാവാപൃഥിവീ സഹാസ്താം।

തേ വിയതീ അബ്രൂതാം।

അസ്ത്വേവ ന്യൂ സഹ യജ്ഞിയമിതി।

യദമുഷ്യാ യജ്ഞിയമാസീത്।

തദസ്യാമദധാത്।

ത ഊഷാ അഭവന്॥ **15** ॥

യദസ്യാ യജ്ഞിയമാസീത്।

തദമുഷ്യാമദധാത്।

തദദശ്ചന്ദ്രമസി കൃഷ്ണം।

ഊഷാന്നിവപന്നദോ ധ്യായേത്।

ദ്യാവാപൃഥിവ്യോരേവ യജ്ഞിയേഽഗ്നിമാധ്ത്തേ।

അഗ്നിർദേവേഭ്യോ നിലായത।

ആഖൂ രൂപം കൃത്വാ।

സ പൃഥിവീം പ്രാവിശത്।

സ ഊതീഃ കുർവാംഃ പൃഥിവീമനു സമചരത്।

തദാഖുകരീഷമഭവത്॥ **16** ॥

യദ്ദാഖുകരീഷഗ്ം സ്ംഭ്താരോ ഭവ്തി।

യദ്തേവാസ്യ തത്ര ൻയ്ക്ൂതം।

തദ്തേവാവ്രുന്ധേ।

ഊർജ്ം വാ ഏതഗ്ം രസ്ം പൃഥ്വിവ്യാ ഉ്പദീകാ ഉദ്ിഹന്തി।

യദ്വൽമീകം്।

യദ്വൽമീകവ്പാ സ്ംഭ്താരോ ഭവ്തി।

ഊർജ്മേവ രസ്ം പൃഥ്വിവ്യാ അവ്രുന്ധേ।

അഥോ ശ്രോത്രമേവ।

ശ്രോത്രഗ്ഗ് ഹ്യേതത്പൃഥ്വിവ്യാഃ।

യദ്വൽമീക്ഃ ॥ **17** ॥

അബ്ധിരോ ഭവതി।

യ ഏവം വേദ്।

പ്രജാപ്തിഃ പ്രജാ അ്സൃജത।

താസ്രാമന്നമുപ്ാക്ഷീയത।

താഭ്യഃ സൂദ്രമുപ പ്രാഭ്രിനത്।

തതോ വൈ താസ്രാമന്നം നാക്ഷീയത।

യസ്യ സൂദ്ഃ സംഭ്താരോ ഭവ്തി।

നാസ്യ ഗൃഹേഷ്ന്നം ക്ഷീയതേ।

ആപോ വാ ഇദമഗ്രേ സലിലമ്ാസീത്।

തേന പ്രജാപ്തിരശ്രാമ്യത് ॥ **18** ॥

കഥമിദഗ്ഗ് സ്യാദിതി।

സോഽപശ്യത്പുഷ്കരപർണം തിഷ്ഠത്।

സോഽമന്യത।

അസ്തി വൈ തത്।

യസ്മിന്നിദമധിതിഷ്ഠതീതി।

സ വരാഹോ രൂപം കൃത്വോപ ന്യമജ്ജത്।

സ പൃഥിവീമധ ആർച്ഛത്।

തസ്യാ ഉപഹത്യോദ്മജ്ജത്।

തത്പുഷ്കരപർണേഽപ്രഥയത്।

യദപ്രഥയത് ॥ **19** ॥

തത്പൃഥിവ്യൈ പൃഥിവിത്വം।

അഭൂദ്വാ ഇദമിതി।

തദ്ഭൂമ്യൈ ഭൂമിത്വം।

താം ദിശോഽനു വാതഃ സമ്വഹത്।

താഗ്ം ശർക്കരാഭിരദൃഗ്ംഹത്।

ശം വൈ നോഽഭൂദിതി।

തച്ഛർക്കരാണാഗ്ം ശർകരത്വം।

യദ്വരാഹവിഹതഗ്ം സംഭാരോ ഭവതി।

അസ്യാമേവാഛംബട്കാരമഗ്നിമാധത്തേ।

ശർക്കരാ ഭവന്തി ധൃത്യൈ ॥ **20** ॥

അഥോ ശ്രന്ത്വായ്।

സരേതാ അഗ്നിരാധേയ ഇത്യാഹുഃ।

ആപോ വർുംഅസ്യ പത്നയ ആസന്ന്।

താ അഗ്നിരഭ്യധ്യായത്।

താഃ സമ്ഭവത്।

തസ്യ രേതഃ പർാപതത്।

തദ്ധിർംയമഭവത്।

യദ്ധിർംയമുപാസ്യതി।

സരേതസമേവാഗ്നിമാധത്തേ।

പുരുഷ ഇന്വെ സ്വാദ്രേത്സോ ബീഭത്സത ഇത്യാഹുഃ ॥ **21** ॥

ഉത്തരത ഉപാസ്യത്യബ്ഭീഭത്സായൈ।

അതി പ്രയ്ച്ഛതി।

ആർത്തിമേവാതിപ്രയ്ച്ഛതി।

അഗ്നിർദ്ദേവേഭ്യോ നിലായത।

അശ്വാ രൂപം കൃത്വാ।

സോർശ്വത്ഥേ സംവത്സരമതിഷ്ഠത്।

തദശ്വത്ഥസ്യാശ്വത്ഥത്വം।

യദാശ്വത്ഥഃ സംഭാരോ ഭവതി।

യദ്ദേവാസ്യ തത്ര ൻയക്രുതം।

തദ്ദേവാവരുന്ധേ ॥ **22** ॥

ദ്വേവാ വാ ഊർജം വ്യഭജന്ത।

തത് ഉദുംബര ഉദ്തിഷ്ഠത്।

ഊർഗ്വാ ഉദുംബർഃ।

യദൗദുംബരഃ സംഭ്രാരോ ഭവതി।

ഊർജ്മേവാവ്രുന്ധേ।

തൃതീയസ്യാമിതോ ദ്രിവി സോമ ആസീത്।

തം ഗായത്ര്യാഹരത്।

തസ്യ പർണമച്ഛിദ്യത।

തത്പർണോഽഭവത്।

തത്പർണസ്യ പർണത്വം ॥ **23** ॥

യസ്യ പർണമയഃ സംഭ്രാരോ ഭവതി।

സോമപീഥമേവാവ്രുന്ധേ।

ദ്വേവാ വൈ ബ്രഹ്മന്നവദന്ത।

തത്പർണ ഉപാശൃണോത്।

സുശ്രവാ വൈ നാമ।

യത്പർണമയഃ സംഭ്രാരോ ഭവതി।

ബ്രഹ്മവർചസമേവാവ്രുന്ധേ।

പ്രജാപതിരഗ്നിമസൃജത।

സോഽബിഭേത്പ്ര മാ ധക്ഷ്യതീതി।

തഗ്ം ശ്രംയ്യാശമയത് ॥ **24** ॥

തച്ഛംയൈ ശമിത്വം।

യച്ഛമീമയ്ഃ സംഭ്രാരോ ഭവ്തി।

ശാന്ത്യാ അപ്രദാഹായ।

ആഗ്നേഃ സൃഷ്ടസ്യ യതഃ।

വിക്ംകതം ഭാ ആ൪ച്ഛത്।

യദ്വൈക്ംകതഃ സംഭ്രാരോ ഭവ്തി।

ഭാ ഏവാവ്രുന്ധേ।

സഹൃദയോഽഗ്നിരാധേയ ഇത്യാഹുഃ।

മരുതോഽദ്ഭിരഗ്നിമ്തമയന്ന്।

തസ്യ താന്തസ്യ ഹൃദ്യമാച്ഛിന്ദന്ന്।

സാഽശനിരഭവത്।

യദശനിഹതസ്യ വൃക്ഷസ്യ സംഭ്രാരോ ഭവ്തി।

സഹൃദയമേവാഗ്നിമാധ്ത്തേ ॥ **25** ॥

ഊഷ്ാ അഭവന്നഭവദ്വല്മീകോഽശ്രാമ്യദപ്രഥയദ്ധൃത്യൈ ബീഭ൪ത്സത

ഇത്യാഹൂ രുന്ധേ പ൪ണത്വമ്ശമയദച്ഛിന്ദ്ഗ്ധ്സ്ത്രീണ്നി ച ॥ **3** ॥

ദ്വാദശസു വിക്രാമേഷ്വഗ്നിമാദ്ധീത।

ദ്വാദശ്ര മാസാഃ സംവത്സരഃ।

സംവത്സരാദ്രേവൈന്മവരുധ്യാധ്ത്തേ।

യദ്ദ്വാദശസു വിക്രാമേഷ്വാദധീത।

പരിമിതമവരുന്ധീത।

ചക്ഷുർനിമിത ആദ്ധീത।

ഇയദ്ഭ്യാദ്ശവിക്രാമാ(3) ഇത്തി।

പരിമിതം ചൈവാപ്പരിമിതം ചാവ്രുന്ധേ।

അന്യതം വൈ വാചാ വ്ദതി।

അന്യതം മന്സാ ധ്യായതി ॥ **26** ॥

ചക്ഷുർവൈ സത്യം।

അദ്രാ(3)ഗിത്യാഹ।

അദ്ർശമിത്തി।

തത്സത്യം।

യശ്ചക്ഷുർനിമിത്തേഽഗ്നിമാധത്തേ।

സത്യ ഏവൈനമാധ്ത്തേ।

തസ്മാദാഹിതാഗ്നിർനാന്യതം വദേത്।

നാസ്യ ബ്രാഹ്മംഒഽന്നാശ്വാൻഗൃഹേ വ്സേത്।

സത്യേ ഹ്യസ്യാഗ്നിരാഹിതഃ।

ആഗ്നേയീ വൈ രാത്രിഃ ॥ **27** ॥

ആഗ്നേയാഃ പശവ്ഃ।

ഐന്ദ്രമഹ്ഃ।

നക്തം ഗാർഹപത്യമാദ്ധാതി।

പശൂനേവാവ്രുന്ധേ।

ദിവ്വാഽഹവനീയം।

ഇന്ദ്രിയമേവാവ്രുന്ധേ।

ആർധോദിതേ സൂർയ ആഹവനീയമാദധാതി।

ഏതസ്മിൻവൈ ലോകേ പ്രജാപതിഃ പ്രജാ അസൃജത।

പ്രജാ ഏവ തദ്യജമാനഃ സൃജതേ।

അഥോ ഭൂതം ചൈവ ഭവിഷ്യച്ചാവരുന്ധേ ॥ **28** ॥

ഇഡാ വൈ മാനവീ യജ്ഞാനൂകാശിൻയാസീത്।

സാഽശ്വംഒാത്।

അസുരാ അഗ്നിമാദധത ഇതി।

തദ്ഗച്ഛത്।

ത ആഹവനീയമഗ്ര ആദധത।

അഥ ഗാർഹപത്യം।

അഥാൻവാഹാർയപചനം।

സാഽബ്രവീത്।

പ്രതീച്യേഷാഗ് ശ്രീർഗാത്।

ഭദ്രാ ഭൂത്വാ പരാഭവിഷ്യന്തീതി ॥ **29** ॥

യസ്യൈവമഗ്നിരാധീയതേ।

പ്രതീച്യസ്യ ശ്രീരേതി।

ഭദ്രോ ഭൂത്വാ പരാഭവതി।

സാഽശ്വംഒാത്।

ദേവാ അഗ്നിമാദധത ഇതി।

തദ്ഗച്ഛത്।

തേ്വ്ന്വാഹാർയപച്നമഗ്ര ആദ്ധത।

അഥ ഗാര്ഹ്പത്യം।

അഥാഹവനീയ്ം।

സാ്ബ്രവീത് ॥ **30** ॥

പ്രാച്യേഷ്ടാഗ്ര് ശ്രീർഗാത്।

ഭദ്രാ ഭൂത്വാ സ്വുർഗം ലോകമേ്ഷ്യന്തി।

പ്രജാം തു ന വേ്ഥ്സ്യന്ത ഇതി।

യസ്യൈവമഗ്നിർാധീയതേ്।

പ്രാച്യസ്യ ശ്രീരേതി।

ഭദ്രോ ഭൂത്വാ സ്വുർഗം ലോകമേതി।

പ്രജാം തു ന വിന്ദതേ।

സാ്ബ്രവീദിഡ്ഡാ മന്ും।

തഥാ വാ അഹം തവാഗ്നിമാധ്ാസ്യാമി।

യഥാ പ്ര പ്രജയാ പശുഭിർമിഥുനൈർജ്നിഷ്യസേ് ॥ **31** ॥

പ്രത്യസ്മിൻലോകേ സ്ഥാസ്യസി।

അഭി സ്വുർഗം ലോകം ജേഷ്യസീതി।

ഗാര്ഹ്പത്യമഗ്ര ആദ്ധാത്।

ഗാര്ഹ്പത്യം വാ അനു പ്രജാഃ പശവഃ പ്രജ്ായന്തേ।

ഗാര്ഹ്പത്യേനൈവാസ്മൈ പ്രജാം പശൂൻപ്രാജ്നയത്।

അഥാൻവാഹാർയപച്നം।

തിർയങ്ങിവ വാ അയം ലോകഃ।

അസ്മിന്നേവ തേന ലോകേ പ്രത്യതിഷ്ഠത്।

അഥാഹവനീയം।

തേനൈവ സുവർഗം ലോകമഭ്യജയത് ॥ **32** ॥

യസ്യൈവമഗ്നിർാധീയതേ।

പ്ര പ്രജയാ പശുഭിർമിഥുനൈർജായതേ।

പ്രത്യസ്മിൻലോകേ തിഷ്ഠതി।

അഭി സുവർഗം ലോകം ജയതി।

യസ്യ വാ അയഥാദേവതമഗ്നിർാധീയതേ।

ആ ദേവതാഭ്യോ വൃശ്ച്യതേ।

പാപീയാൻഭവതി।

യസ്യ യഥാദേവതം।

ന ദേവതാഭ്യ ആ വൃശ്ച്യതേ।

വസീയാൻഭവതി ॥ **33** ॥

ഭൃഗ്വംആം ത്വാഽംഗിരസാം വ്രതപതേ വ്രതേനാദ്ധാമീതി

ഭൃഗ്വംഗിരസാമാദ്ധ്യാത്।

ആദിത്യാനാം ത്വാ ദേവാനാം വ്രതപതേ

വ്രതേനാദ്ധാമീത്യൻയാസാം

ബ്രാഹ്മംഈനാം പ്രജാനാം।

വർുംഅസ്യ ത്വാ രാജ്ഞോ വ്രതപതേ

വ്രതേനാദ്ധ്രാമീതി രാജ്ഞഃ।

ഇന്ദ്രസ്യ ത്വേന്ദ്രിയേണ വ്രതപതേ

വ്രതേനാദ്ധ്രാമീത്തി രാജന്യസ്യ।

മനോസ്ത്വാ ഗ്രാമംയോ വ്രതപതേ

വ്രതേനാദ്ധ്രാമീതി വൈശ്യസ്യ।

ഋഭൂംആം ത്വാ ദേവാന്നാം വ്രതപതേ

വ്രതേനാദ്ധ്രാമീത്തി രഥകാരസ്യ।

യഥാദേവതമഗ്നിരാധീയതേ।

ന ദേവത്താഭ്യ ആ വൃശ്ച്യതേ।

വസീയാൻഭവതി ॥ **34** ॥

ധ്രിയതി വൈ രാത്രിശ്ചാവ്രുന്ധേ

ഭവിഷ്യന്തീത്യ്ബ്രവീജ്ജനിഷ്യസ്യേ ജയദ്വസീയാൻഭവതി നവ ച ॥ **4** ॥

പ്രജാപതിർവാചഃ സത്യമപശ്യത്।

തേനാഗ്നിമാധത്ത।

തേന വൈ സ ആർധ്നോത്।

ഭൂർഭുവഃ സുവരിത്യാഹ।

ഏതദ്വൈ വാചഃ സത്യം।

യ ഏതേനാഗ്നിമാധത്തേ।

ഋധ്നോത്യേവ।

അഥോ സത്യപ്രാശൂരേവ ഭവതി।

അഥോ യ ഏവം വിദ്വാന്ഭ്രിചർതി।

സ്തൃംഉത ഏവൈനം ॥ **35** ॥

ഭൂരിത്യാഹ।

പ്രജാ ഏവ തദ്യജ്മാനഃ സൃജതേ।

ഭുവ ഇത്യാഹ।

അസ്മിന്നേവ ലോകേ പ്രതിതിഷ്ഠതി।

സുവരിത്യാഹ।

സുവർഗ ഏവ ലോകേ പ്രതിതിഷ്ഠതി।

ത്രിഭിരക്ഷരൈർഗാർഹപത്യമാദ്ധാതി।

ത്രയ് ഇമേ ലോകാഃ।

ഏഷ്വേവൈനം ലോകേഷു പ്രതിഷ്ഠിതമാധ്ത്തേ।

സർവൈഃ പംചഭിരാഹവനീയം ॥ **36** ॥

സുവർഗായ വാ ഏഷ ലോകായാധീയതേ।

യദാഹവനീയഃ।

സുവർഗ ഏവാസ്മൈ ലോകേ വാചഃ

സത്യഗ്ം സർവമാപ്നോതി।

ത്രിഭിർഗാർഹപത്യമാദ്ധാതി।

പംചഭിരാഹവനീയം।

അഷ്ടൗ സമ്പദ്യന്തേ।

അഷ്ടാക്ഷരാ ഗായത്രീ।

ഗായത്രോഽഗ്നിഃ।

യാവാന്നേവാഗ്നിഃ।

തമാദ്ധത്തേ ॥ **37** ॥

പ്രജാപതിഃ പ്രജാ അസൃജത।

താ അസ്മാത്സൃഷ്ടാഃ പരാചീരായന്ന്।

താഭ്യോ ജ്യോതിരുദ്ഗൃഹ്ണാത്।

തം ജ്യോതിഃ പശ്യന്തീഃ പ്രജാ അഭിസമാവർതന്ത।

ഉപരീവാഗ്നിമുദ്ഗൃഹ്ണീയാദുദ്ധരന്ന്।

ജ്യോതിരേവ പശ്യന്തീഃ പ്രജാ

യജമാനമഭിസമാവർതന്തേ।

പ്രജാപതേരക്ഷ്യശ്വയത്।

തത്പരാപതത്।

തദശ്വോഽഭവത്।

തദശ്വസ്യാശ്വത്വം ॥ **38** ॥

ഏഷ വൈ പ്രജാപതിഃ।

യദഗ്നിഃ।

പ്രാജാപത്യോഽശ്വഃ।

യദശ്വം പുരസ്താന്നയതി।

സ്വമേവ ചക്ഷുഃ പശ്യൻപ്രജാപതിരനൂദേതി।

വജ്രീ വാ ഏഷഃ।

യദശ്വഃ।

യദശ്വം പുരസ്താന്നയതി।

ജാതാന്നേവ ഭ്രാതൃവ്യാൻപ്രണുദതേ।

പുനരാവർതയതി ॥ **39** ॥

ജനിഷ്യമാംആനേവ പ്രതിനുദതേ।

ൻയാഹവനീയോ ഗാർഹപത്യമകാമയത।

നി ഗാർഹപത്യ ആഹവനീയം।

തൗ വിഭാജം നാശ്കുനോത്।

സോഽശ്വഃ പൂർവവാഡ്ഭൂത്വാ।

പ്രാഞ്ചം പൂർവമുദ്വഹത്।

തത്പൂർവവാഹഃ പൂർവവാട്ത്വം।

യദശ്വം പുരസ്താന്നയതി।

വിഭക്തിരേവൈന്യോഃ സാ।

അഥോ നാനാവീർയാവേവൈനൗ കുരുതേ ॥ **40** ॥

യദുപരിയുപരി ശിരോ ഹരേത്।

പ്രാംആന് വിച്ഛിന്ദ്യാത്।

ആധ്യോഽധ്വഃ ശിരോ ഹരതി।

പ്രാംആനാം ഗോപീഥായ।

ഇയത്യഗ്രേ ഹരതി।

അഥേയത്യഥേയതി।

ത്രയ് ഇമേ ലോകാഃ।

ഏഷ്വേവൈനം ലോകേഷു പ്രതിഷ്ഠിതമാധത്തേ।

പ്രജാപതിരഗ്നിമസൃജത।

സോഽബിഭേത്പ്ര മാ ധക്ഷ്യതീതി ॥ **41** ॥

തസ്യ ത്രേധാ മഹിമാനം വ്യൂഹത്।

ശാന്ത്യാ അപ്രദാഹായ।

യത്ത്രേധാഽഗ്നിരാധീയതേ।

മഹിമാന്മേവാസ്യ തദ്വ്യൂഹതി।

ശാന്ത്യാ അപ്രദാഹായ।

പുനരാവർതയതി।

മഹിമാന്മേവാസ്യ സന്ധാതി।

പശുർവാ ഏഷഃ।

യദശ്വഃ।

ഏഷ രുദ്രഃ ॥ **42** ॥

യദഗ്നിഃ।

യദശ്വസ്യ പദേഽഗ്നിമാദധ്യാത്।

രുദ്രായ് പശൂനപിദധ്യാത്।

അപശുർയജമാനഃ സ്യാത്।

യന്നാക്രമയേത്।

അന്വരുദ്ധാ അസ്യ പശവഃ സ്യുഃ।

പാർശ്വത ആക്രമയേത് ।

യഥാഽഽഹിതസ്യാഗ്നേരംഗാരാ അഭ്യവവർതേരന്ന് ।

അവരുദ്ധാ അസ്യ പശവോ ഭവന്തി ।

ന രുദ്രായാപിദധാതി ॥ **43** ॥

ത്രീണി ഹവീഗ്ംഷി നിർവപതി ।

വിരാജ് ഏവ വിക്രാന്തം യജ്മാനോഽനു വിക്രമതേ ।

അഗ്നയേ പവമാനായ ।

അഗ്നയേ പാവകായ ।

അഗ്നയേ ശുചയേ ।

യദഗ്നയേ പവമാനായ നിർവപതി ।

പുനാത്യേവൈനം ।

യദഗ്നയേ പാവകായ ।

പൂത ഏവാസ്മിന്നന്നാദ്യം ദധാതി ।

യദഗ്നയേ ശുചയേ ।

ബ്രഹ്മവർചസമേവാസ്മിന്നുപരിഷ്ടാദ്ദധാതി ॥ **44** ॥

ഏനമാഹവനീയം ധത്തേഽശ്വത്വം വർതയതി കുരുത ഇതി
രുദ്രോ ദധാതി യദഗ്നയേ ശുചയ ഏകം ച ॥ **5** ॥

ദേവാസുരാഃ സംയത്താ ആസന്ന് ।

തേ ദേവാ വിജയമുപയന്തഃ ।

അഗ്നൗ വാമം വസു സം ൻയദധത ।

ഇദമ്മു നോ ഭവിഷ്യതി।

യദ്വി നോ ജേഷ്യന്തീതി।

തദഗ്നിർനോഥ്സഹമശക്നോത്।

തത്ത്രേധാ വിൻയ്ദധാത്।

പശുഷു തൃതീയം।

ആപ്സു തൃതീയം।

ആദിത്യേ തൃതീയം ॥ **45** ॥

തദ്ദേവാ വിജിത്യ।

പുനരവ്വാരുരുഥ്സന്ത।

തേഗ്നയേ പവ്മാനായ പുരോഡാശ്മഷ്ടാക്പാലം നിർവപന്ത്।

പശവോ വാ അഗ്നിഃ പവ്മാനഃ।

യദ്ദേവ പശുഷ്വാസീത്।

തത്തേനാവ്വാരുന്ധത।

തേഗ്നയേ പാവകായ।

ആപോ വാ അഗ്നിഃ പ്വാവകഃ।

യദ്ദേവാപ്സ്വാസീത്।

തത്തേനാവ്വാരുന്ധത ॥ **46** ॥

തേഗ്നയേ ശുച്വയേ।

ആസൗ വാ ആദിത്യോഗ്നിഃ ശുച്വിഃ।

യദ്ദേവാദിത്യ ആസീത്।

തത്തേനാവ്വാരുന്ധത।

ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി।

തനുവോ വാവൈതാ അഗ്ന്യാധേയസ്യ।

ആഗ്നേയോ വാ അഷ്ടാകപാലോഽഗ്ന്യാധേയമിതി।

യത്തം നിർവപേത്।

നൈതാനി।

യഥാഽഽത്മാ സ്യാത് ॥ **47** ॥

നാംഗാനി।

താദൃഗേവ തത്।

യദേതാനി നിർവപേത്।

ന തം।

യഥാഽംഗാനി സ്യുഃ।

നാത്മാ।

താദൃഗേവ തത്।

ഉഭയാനി സഹ നിരുപ്യാംഇ।

യജ്ഞസ്യ സാത്മത്വായ്।

ഉഭയം വാ ഏതസ്യേന്ദ്രിയം വീർയമാപ്യതേ ॥ **48** ॥

യോഽഗ്നിമാധത്തേ।

ഐന്ദ്രാഗ്നമേകാദശകപാലമനുനിർവപേത്।

ആദിത്യം ചരും।

ഇന്ദ്രാഗ്നീ വൈ ദേവാനാമയ്താതയാമാനൗ।

യേ ഏവ ദേവതേ അയ്താതയാമ്നീ।

താഭ്യാമേവാസ്മാ ഇന്ദ്രിയം വീർയ്മവ്രുന്ധേ।

ആദിത്യോ ഭ്വതി।

ഇയം വാ അദിതിഃ।

അസ്യാമേവ പ്രതിതിഷ്ഠതി।

ധ്രുവൈ വാ ഏതദ്രേതഃ ॥ **49** ॥

യദാജ്യം।

അനഡുഹ്സ്തണ്ഡുലാഃ।

മിഥുനമേവാവ്രുന്ധേ।

ഘൃതേ ഭ്വതി।

യജ്ഞസ്യാലൂക്ഷാന്തത്വായ।

ചത്വാർ ആർഷേയാഃ പ്രാശ്ഞന്തി।

ദിശാമേവ ജ്യോതിഷി ജുഹോതി।

പശവോ വാ ഏതാനി ഹവീഗ്ംഷി।

ഏഷ രുദ്രഃ।

യദഗ്നിഃ ॥ **50** ॥

യത്സദ്യ ഏതാനി ഹവീഗ്ംഷി നിർവപേത്।

രുദ്രായ പശൂനപി ദധ്യാത്।

അപശുർയജ്മാനഃ സ്യാത്।

യന്നാന്നുനിർവപേ॑ത്।

അന്വരുദ്ധാ അസ്യ പശവ്വഃ സ്യുഃ।

ദ്വാദശസു രാത്രീഷ്വനു നിർവ്വപേത്।

സംവഥ്സരപ്രതിമാ വൈ ദ്വാദ്ശ രാത്രയഃ।

സംവഥ്സരേണൈവാസ്മൈ രുദ്രഗ്ം ശമയിത്വാ।

പശൂനവ്വരുന്ധേ।

യദേക്മേകമേതാന്നി ഹവീഗ്ംഷ്നി നിർവപേ॑ത് ॥ **51** ॥

യഥാ ത്രീൺയാവപ്നാനി പൂരയേ॑ത്।

താദൃക്തത്।

ന പ്രജന്നമുച്ഛിഗ്ംഷേത്।

ഏക്ം നിരുപ്യ।

ഉത്തരേ സമ്സ്യേത്।

തൃതീയ്മേവാസ്മൈ ലോകമുച്ഛിഗ്ംഷതി പ്രജന്നായ।

തം പ്രജയ്യാ പശുഭ്രിരനു പ്രജ്ായതേ।

അഥോ യജ്ഞസ്യൈവൈഷാഽഭിക്രാ॑ന്തിഃ।

രഥചക്രം പ്രവ്വർതയതി।

മനുഷ്യരഥേനൈവ ദേവരഥം പ്രത്യവ്വരോഹതി ॥ **52** ॥

ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി।

ഹോതവ്യമഗ്നിഹോത്രാം(3) ന ഹോ॑തവ്യാ(3)മിതി।

യദ്യജ്ുഷാ ജുഹുയാത്।

അയ്ഥാപൂർവമാഹ്രുതീ ജുഹുയാത് ।

യന്ന ജ്രുഹുയാത് ।

ആഗ്നിഃ പര്ാഭവേത് ।

തൂഷ്ണീമേവ ഹോതവ്യം ।

യഥാപൂർവമാഹ്രുതീ ജുഹോതി ।

നാഗ്നിഃ പര്ാഭവതി ।

ആഗ്നീധേ ദദാതി ॥ **53** ॥

ആഗ്നിമുഖാന്നേവർതൂൻപ്രീംആതി ।

ഉപബര്ഹ്മംആം ദദാതി ।

രൂപാണാമവ്രുദ്ധ്യൈ ।

അശ്വം ബ്രഹ്മണേ ।

ഇന്ദ്രിയമേവാവ്രുന്ധേ ।

ധേനുഗ്ം ഹോത്രേ ।

ആശിഷ് ഏവാവ്രുന്ധേ ।

ആനഡ്വാഹ്മധ്വര്യവേ ।

വഹ്നിർവാ ആനഡ്വാന് ।

വഹ്നിരധ്വര്യുഃ ॥ **54** ॥

വഹ്നിനൈവ വഹ്നി യജ്ഞസ്യാവ്രുന്ധേ ।

മിഥുനൗ ഗാവൗ ദദാതി ।

മിഥുനസ്യാവ്രുദ്ധ്യൈ ।

വാസോ ദദാതി।

സർവ്വദ്വേവത്യം വൈ വാസ്ഃ।

സർവ്വാ ഏവ ദ്വേവതാഃ പ്രീണാതി।

ആ ദ്വാദശഭ്യോ ദദാതി।

ദ്വാദശ്ര മാസാഃ സംവഥ്സരഃ।

സംവഥ്സര ഏവ പ്രതിതിഷ്ഠതി।

കാമ്മൂർധ്വം ദേയം।

അപ്രിമിതസ്യാവ്രുദ്ധ്യൈ ॥ **55** ॥

ആദിത്യേ തൃതീയമപ്സ്വാസീത്തത്തേനാവ്രുന്ധത സ്യാദ്ാപ്യതേ
രേതോഽഗ്നിരേക്മേകമേതാനി ഹവീഗ്ംഷി നിർവപേത്പ്രത്യവ്രോഹതി
ദദാത്യധ്വർയുർദേയമേക്ം ച ॥ **6** ॥

ഘർമഃ ശിരസ്തദ്രയമഗ്നിഃ।

സമ്പ്രിയഃ പശുഭിർഭുവത്।

ഹർദിസ്തോകായ തന്യായ യച്ഛ।

വാതഃ പ്രാംഅസ്തദ്രയമഗ്നിഃ।

സമ്പ്രിയഃ പശുഭിർഭുവത്।

സ്വദ്രിതം തോകായ തന്യായ പിതും പ്ച।

പ്രാചീമനു പ്രദിശ്രം പ്രേഹി വിദ്വാന്।

അഗ്നേർഗ്നേ പുരോ അഗ്നിർഭവേഹ।

വിശ്വാ ആശ്രാ ദീദ്യാനോ വിഭാഹി।

ഊർജ്ം നോ ധേഹി ദ്വിപദേ ചതുഷ്പദേ ॥ **56** ॥

ആർകശ്ചക്ഷുസ്തദ്വസൗ സൂർയസ്തദ്വയമഗ്നിഃ।

സമ്പ്രിയഃ പശുഭ്ഭിർഭുവത്।

യത്തേ ശുക്ര ശുക്രം വർച്ചഃ ശുക്രാ തനൂഃ।

ശുക്രം ജ്യോതിരജ്സ്രം।

തേന് മേ ദീദിഹി തേന ത്വാഽഽദ്ധേ।

ആഗ്നിന്ാഽഗ്നേ ബ്രഹ്മംആ।

ആനശേ വ്യാനശേ സർവമായുർവ്യാനശേ।

യേ തേ അഗ്നേ ശിവേ തനുവ്ൂ।

വിരാട്ച്ച സ്വരാട്ച്ച।

തേ മാ വിശതാം തേ മാ ജിൻവതാം ॥ **57** ॥

യേ തേ അഗ്നേ ശിവേ തനുവ്ൂ।

സംരാട്ച്ചാഭ്ഭിഭൂശ്ച।

തേ മാ വിശതാം തേ മാ ജിൻവതാം।

യേ തേ അഗ്നേ ശിവേ തനുവ്ൂ।

വിഭൂശ്ച പരിഭൂശ്ച।

തേ മാ വിശതാം തേ മാ ജിൻവതാം।

യേ തേ അഗ്നേ ശിവേ തനുവ്ൂ।

പ്രഭ്വീ ച പ്രഭൂതിശ്ച।

തേ മാ വിശതാം തേ മാ ജിൻവതാം।

യാസ്തേ അഗ്നേ ശിവാസ്തനുവഃ।

താഭ്യിസ്ത്വാഽഽദ്ധേ।

യാസ്തേ അഗ്നേ ഘോരാസ്തനുവഃ।

താഭിരമും ഗ്ച്ഛ ॥ **58** ॥

ചതുഷ്പദേ ജിൻവതാം തനുവസ്ത്രീണി ച ॥ **7** ॥

ഇമേ വാ ഏതേ ലോകാ അഗ്നയഃ।

തേ യദവ്യാവൃത്താ ആധ്രീയേരന്।

ശോചയേയുർയജ്മാനം।

ഘർമഃ ശിര ഇതി ഗാർഹപത്യമാദ്ധാതി।

വാതഃ പ്രാംആ ഇത്യൻവാഹാർയപച്നം।

ആർകശ്ചക്ഷുരിത്യാഹവനീയം।

തേനൈവൈനാൻവ്യാവർതയതി।

തഥാ ന ശോചയന്തി യജ്മാനം।

രഥന്തരമഭിഗായതേ ഗാർഹപത്യ ആധ്രീയമാനേ।

രാഥന്തരോ വാ അയം ലോകഃ ॥ **59** ॥

ആസ്മിന്നേവൈനം ലോകേ പ്രതിഷ്ഠിതമാധത്തേ।

വാമദേവ്യമഭിഗായത ഉദ്ധ്രിയമാംഏ।

ആന്തരിക്ഷം വൈ വാമദേവ്യം।

ആന്തരിക്ഷ ഏവൈനം പ്രതിഷ്ഠിതമാധത്തേ।

അഥോ ശാന്തിർവൈ വാമദേവ്യം।

ശാന്തമേവൈനം പശവ്യമുദ്ധരതേ।

ബൃഹദ്ഭിഗ്വായത ആഹവനീയ് ആധ്ീയമാനേ।

ബാര്ഹതോ വാ അസൗ ലോകഃ।

അമുഷ്മിന്നേവൈനം ലോകേ പ്രതിഷ്ഠിതമാധത്തേ।

പ്രജാപതിരഗ്നിമസൃജത ॥ **60** ॥

സോഽശ്വോഽവാരോ ഭൂത്വാ പരാംഐത്।

തം വാരവന്തീയേനാവാരയത।

തദ്വാരവന്തീയസ്യ വാരവന്തീയത്വം।

ശ്വൈതേന ശ്വേതീ അകുരുത।

തച്ഛ്വൈതസ്യ ശ്വൈതത്വം।

യദ്വാരവന്തീയമഭിഗായതേ।

വാരയിത്വൈവൈനം പ്രതിഷ്ഠിതമാധത്തേ।

ശ്വൈതേന ശ്വേതീ കുരുതേ।

ഘര്മഃ ശിര ഇതി ഗാര്ഹപത്യമാദധാതി।

സശീര്ഷാണമേവൈനമാധത്തേ ॥ **61** ॥

ഉപൈനമുത്തരോ യജ്ഞോ നമതി।

രുദ്രോ വാ ഏഷഃ।

യദഗ്നിഃ।

സ ആധ്ീയമാന ഈശ്വരോ യജ്മാനസ്യ

പശൂന് ഹിഗ്ംസിതോഃ।

സമ്പ്രിയഃ പശുഭിര്ഭുവദിത്യാഹ।

പശുഭ്യോവൈനഗ്ം സമ്പ്രിയം കരോതി।

പശൂനാമഹിഗ്ംസായൈ।

ഊർദിസ്തോകായ തന്യായ യച്ഛേത്യാഹ।

ആശിഷ്മേവൈതാമാശാസ്തേ।

വാതഃ പ്രാംഅ ഇത്യൻവാഹാർയപചനം ॥ **62** ॥

സപ്രാംഅമേവൈനമാധത്തേ।

സ്വദിതം തോകായ തന്യായ പിതും പചേത്യാഹ।

അന്നമേവാസ്മൈ സ്വദയതി।

പ്രാചീമനു പ്രദിശം പ്രേഹി വിദ്വാനിത്യാഹ।

വിഭക്തിരേവൈന്യോഃ സാ।

അഥോ നാന്നാവീർയാവേവൈന്യൗ കുരുതേ।

ഊർജം നോ ധേഹി ദ്വിപദേ ചതുഷ്പദ ഇത്യാഹ।

ആശിഷ്മേവൈതാമാശാസ്തേ।

അർകശ്ചക്ഷുരിത്യാഹവനീയം।

അർകോ വൈ ദേവാനാമന്നം ॥ **63** ॥

അന്നമേവാവരുന്ധേ।

തേന മേ ദീദിഹീത്യാഹ।

സമിന്ധ ഏവൈനം।

ആനശേ വ്യാനശ ഇതി ത്രിരുദിംഗയതി।

ത്രയ ഇമേ ലോകാഃ।

ഏഷ്വേവൈനം ലോകേഷു പ്രതിഷ്ഠിതമാധ്ത്തേ।

തത്തഥാ ന കാർയ്യം।

വീംഗിതമപ്രതിഷ്ഠിതമാദ്ധീത।

ഉദ്ധൃത്യൈവാധായാഭിമന്ത്രിയ്യഃ।

അവീംഗിതമേവൈനം പ്രതിഷ്ഠിതമാധ്ത്തേ।

വിരാട്ച സ്വരാട്ച യാസ്തേ അഗ്നേ

ശിവാസ്തനുവസ്താഭിസ്ത്വാഽദ്ധ ഇത്യാഹ।

ഏതാ വാ അഗ്നേഃ ശിവാസ്തനുവഃ।

താഭിരേവൈനഗ്ം സമർധയതി।

യാസ്തേ അഗ്നേ ഘോരാസ്തനുവസ്താഭിരമും ഗച്ഛേതി

ബ്രൂയാദ്യം ദ്വിഷ്യാത്।

താഭിരേവൈനം പരാഭാവയതി ॥ **64** ॥

ലോകോഽസൃജതൈനമാധ്ത്തേഽൻവാഹാർയപചനം ദേവാനാമന്നമേനം
പ്രതിഷ്ഠിതമാധ്ത്തേ പഞ്ച ച ॥ **8** ॥

ശമീഗർഭാദഗ്നിം മന്ഥതി।

ഏഷാ വാ അഗ്നേർയജ്ഞിയാ തനൂഃ।

താമേവാസ്മൈ ജനയതി।

അദിതിഃ പുത്രകാമാ।

സാധ്യേഭ്യോ ദേവേഭ്യോ ബ്രഹ്മൗദനമപചത്।

തസ്യാ ഉച്ഛേഷംഅമദദുഃ।

തത്പ്രാശ്ഞാത്।

സാ രേതോഽധത്ത।

തസ്യൈ ധാതാ ച॑ാർയമാ ച॑ാജായേതാം।

സാ ദ്വിതീയ്മപചത് ॥ **65** ॥

തസ്യാ ഉച്ഛ്വേഷ്ംഅമദദുഃ।

തത്പ്രാശ്ഞ॑ാത്।

സാ രേതോഽധത്ത।

തസ്യൈ മിത്രശ്ച വരു॑ംഅശ്വാജായേതാം।

സാ തൃതീയ്മപചത്।

തസ്യാ ഉച്ഛ്വേഷ്ംഅമദദുഃ।

തത്പ്രാശ്ഞ॑ാത്।

സാ രേതോഽധത്ത।

തസ്യാ അഗ്ംശ്ശ്ച ഭഗ്ശ്വാജായേതാം।

സാ ച്തുർഥമ്പചത് ॥ **66** ॥

തസ്യാ ഉച്ഛ്വേഷ്ംഅമദദുഃ।

തത്പ്രാശ്ഞ॑ാത്।

സാ രേതോഽധത്ത।

തസ്യാ ഇന്ദ്രശ്ച വിവ്സ്വാഗ്ശ്വാജായേതാം।

ബ്രഹ്മൗദനം പ്ചതി।

രേത് ഏവ തദ്ദധാതി।

പ്രാഽശ്ഞന്തി ബ്രാഹ്മംആ ഒദനം।

യദാജ്യമുച്ഛിഷ്യതേ।

തേന സമിധ്യോഽഭ്യജ്യാദ്ധാതി।

ഉച്ഛേഷംആദ്യാ അദിതീ രേതോഽധത്ത ॥ **67** ॥

ഉച്ഛേഷംആദ്ദേവ തദ്രേതോ ധത്തേ।

അസ്ഥി വാ ഏതത്।

യത്സമിധഃ।

ഏതദ്രേതഃ।

യദാജ്യം।

യദാജ്യേന സമിധ്യോഽഭ്യജ്യാദധ്യാതി।

അസ്ഥ്യേവ തദ്രേതസി ദധാതി।

തിസ്രേ ആദ്ധാതി മിഥുനത്വായ।

ഇയതീർഭവന്തി।

പ്രജാപതിനാ യജ്ഞമുഖേന സംമിതാഃ ॥ **68** ॥

ഇയതീർഭവന്തി।

യജ്ഞപുരുഷാ സംമിതാഃ।

ഇയതീർഭവന്തി।

ഏതാവദ്വൈ പുരുഷേ വീർയം।

വീർയസംമിതാഃ।

ആർദ്രാ ഭവന്തി।

ആർദ്രമിവ ഹി രേതഃ സിച്യതേ।

ചിത്രിയസ്യാശ്വത്ഥസ്യാദ്ധാതി।

ചിത്രമേവ ഭവതി।

ഘൃതവതീഭിരാദ്ധാതി ॥ **69** ॥

ഏതദ്വാ അഗ്നേഃ പ്രിയം ധാമ്।

യദ്ഘൃതം।

പ്രിയേണൈവൈനം ധാമ്നാ സമർധയതി।

അഥോ തേജ്സാ।

ഗായത്രീഭിർബ്രാഹ്മംഅസ്യാദ്ധ്യാത്।

ഗായത്രച്ഛന്ദാ വൈ ബ്രാഹ്മംഅഃ।

സ്വസ്യ ഛന്ദസഃ പ്രത്യയനസ്ത്വായ്।

ത്രിഷ്ടുഗ്ഭീ രാജൻയ്സ്യ।

ത്രിഷ്ടുപ്ഛന്ദാ വൈ രാജൻയ്ഃ।

സ്വസ്യ ഛന്ദസഃ പ്രത്യയനസ്ത്വായ് ॥ **70** ॥

ജഗതീഭിർവൈശ്യസ്യ।

ജഗതീഛന്ദാ വൈ വൈശ്യഃ।

സ്വസ്യ ഛന്ദസഃ പ്രത്യയനസ്ത്വായ്।

തഗ്ം സ്സംവഥ്സരം ഗോപായേത്।

സംവഥ്സരഗ്ം ഹി രേതോ ഹിതം വർധ്തേ।

യദ്യേനഗ്ം സംവഥ്സരേ നോപനമേത്।

സമിധഃ പുനരാദ്ധ്യാത്।

രേത് ഏവ തദ്ധിതം വർധ്മാനമേതി।

ന മാഗ്ം സമ്ശ്നീയാത്।

ന സ്ത്രിയുമുപേയാത് ॥ **71** ॥

യൻമാഗ്ം സമ്ശ്നീയാത്।

യഥ്സ്ത്രിയ്മുപേയാത്।

നിർവീർയഃ സ്യാത്।

നൈന്മഗ്നിരുപ്നമേത്।

ശ്വ ആധ്യാസ്യമ്മാനോ ബ്രഹ്മൗദനം പ്ചതി।

ആദിത്യാ വാ ഇത ഉത്തമാഃ സുവർഗം ലോകമ്മായന്ന്।

തേ വാ ഇതോ യന്തം പ്രതിനുദന്തേ।

ഏതേ ഖലു വാവാദിത്യാഃ।

യദ്ബ്രാഹ്മംആഃ।

തൈരേവ സന്ത്യം ഗ്ച്ഛതി ॥ **72** ॥

നൈനം പ്രതിനുദന്തേ।

ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി।

ക്വാ സഃ।

അഗ്നിഃ കാർയഃ।

യോ ഽസ്മൈ പ്രജാം പശൂൻപ്രജനയതീതി।

ശൽകൈസ്താഗ്ം രാത്രിമഗ്നിമ്മിന്ധീത।

തസ്മിന്നുപവ്യുഷമരണീ നിഷ്ടപേത്।

യഥ്ര്ഷഭായ വാശ്രിതാ ൻയ്വാവിച്ഛായത്തി।

താദൃഗ്രേവ തത്।

ആപോദൂഹ്യ ഭസ്മാഗ്നിം മന്ഥതി ॥ 73 ॥

സൈവ സാഽഗ്നേഃ സന്തതിഃ।

തം മഥിത്വാ പ്രാഞ്ചമുദ്ധരതി।

സംവഥ്സരമേവ തദ്രേതോ ഹിതം പ്രജ്നയതി।

അൻാഹിതസ്തസ്യാഗ്നിരിത്യാഹുഃ।

യഃ സമിധോഽൻാധായാഗ്നിമാധത്ത ഇതി।

താഃ സംവഥ്സരേ പുരസ്താദാദ്ധ്യാത്।

സംവഥ്സരാദ്രേവൈൻമവരുധ്യാധ്ത്തേ।

യദി സംവഥ്സരേഽനാദ്ധ്യാത്।

ദ്വാദശ്യാം പുരസ്താദാദ്ധ്യാത്।

സംവഥ്സരപ്രതിമാ വൈ ദ്വാദശ്ര രാത്രയഃ।

സംവഥ്സരമേവാസ്യാഹിതാ ഭവന്തി।

യദി ദ്വാദശ്യാം നാദ്ധ്യാത്।

ത്ര്യഹേ പുരസ്താദാദ്ധ്യാത്।

ആഹിതാ ഏവാസ്യ ഭവന്തി ॥ 74 ॥

ദ്വിതീയ്മപച്ചതുർഥമ്പചദദിതീ രേതോഽധത്ത സംമിതാ
ഘൃതവ്തീഭിരാദ്ധാതി രാജൻയ്ഃ സ്വസ്യ ഛന്ദസഃ
പ്രത്യയനസ്ത്വായേയാദ്ഗച്ഛതി മന്ഥതി രാത്രയശ്ചത്വരി ച ॥ 9 ॥

പ്രജാപ്തിഃ പ്രജാ അസൃജത।

സ രിരിചാനോഽമന്യത।

സ തപോഽതപ്യത।

സ ആത്മൻവീർയ്യമപശ്യത്।

തദ്വർധത।

തദ്സ്മാഥ്സഹസ്രോർധ്വമ്സൃജ്യത।

സാ വിരാഡ്ഭവത്।

താം ദേവാസുരാ വ്യഗൃഹ്ണത।

സോഽബ്രവീത്പ്രജാപ്തിഃ।

മമ വാ ഏഷാ ॥ **75** ॥

ദോഹാ ഏവ യുഷ്മാകമിതി।

സാ തതഃ പ്രാച്യുദ്ക്രാമത്।

തത്പ്രജാപ്തിഃ പർയ്യഗൃഹ്ണാത്।

അഥർവ പിതും മേ ഗോപായേതി।

സാ ദ്വിതീയമുദ്ക്രാമത്।

തത്പ്രജാപ്തിഃ പർയ്യഗൃഹ്ണാത്।

നർയ പ്രജാം മേ ഗോപായേതി।

സാ തൃതീയമുദ്ക്രാമത്।

തത്പ്രജാപ്തിഃ പർയ്യഗൃഹ്ണാത്।

ശഗ്ഭ്യ പശൂൻമേ ഗോപായേതി ॥ **76** ॥

സാ ച്തുർഥമുദ്ക്രാമത്।

തത്പ്രജാപ്തിഃ പർയ്ഗൃഹ്ണാത്।

സപ്രഥ സുഭാം മേ ഗോപായേത്തി।

സാ പ്ംചമമുദ്ക്രാമത്।

തത്പ്രജാപ്തിഃ പർയ്ഗൃഹ്ണാത്।

അഹേ ബുധ്നിയ മന്ത്രം മേ ഗോപായേത്തി।

ആഗ്നീന് വാവ സാ താൻവ്യക്രമത।

താൻപ്രജാപ്തിഃ പർയ്ഗൃഹ്ണാത്।

അഥോ പ്ംക്തിമേവ।

പ്ംക്തിർവാ ഏഷാ ബ്രാഹ്മംഏ പ്രവിഷ്ടാ ॥ **77** ॥

താമാത്മനോഽധ്വി നിർമ്മിമീതേ।

യദ്വഗ്നിർധ്വീയതേ।

തസ്മാദ്വേതാവന്തോഽഗ്നയ ആധ്വീയന്തേ।

പാങ്ക്തം വാ ഇദഗ്ം സർവ്ം।

പാങ്ക്തേനൈവ പാങ്ക്തഗ്ഗ് സ്പൃണോതി।

അഥർവ പിതും മേ ഗോപായേത്യാഹ।

അന്നമേവൈതേന് സ്പൃണോതി।

നർയ പ്രജാം മേ ഗോപായേത്യാഹ।

പ്രജാമേവൈതേന് സ്പൃണോതി।

ശഗ്ഗ്സ്യ പശൂൻമേ ഗോപായേത്യാഹ ॥ **78** ॥

പശൂന്നേവൈതേന സ്പൃണോതി।

സപ്രഥ സഭാം മേ ഗോപായേത്യാഹ।

സഭാമേവൈതേനേന്ദ്രിയഗ്ഗ് സ്പ്യംഒതി।

അഹേ ബുധ്നിയ മന്ത്രം മേ ഗോപായേത്യാഹ।

മന്ത്രമേവൈതേന ശ്രിയഗ്ഗ് സ്പൃണോതി।

യദ്ൻവാഹാർയപച്നേ്ൻവാഹാർയ്ം പച്ന്തി।

തേന സോ്ഽസ്യാഭീഷ്ടഃ പ്രീതഃ।

യദ്ഗാർഹ്പത്യ ആജ്യ്മധ്ിശ്രയ്ന്തി

സമ്പത്നീർയാജയ്ന്തി।

തേന സോ്ഽസ്യാഭീഷ്ടഃ പ്രീതഃ।

യദ്ാഹവനീയേ ജുഹ്വതി ॥ **79** ॥

തേന സോ്ഽസ്യാഭീഷ്ടഃ പ്രീതഃ।

യഥ്സഭായ്ാം വിജയ്ന്തേ।

തേന സോ്ഽസ്യാഭീഷ്ടഃ പ്രീതഃ।

യദ്ാവസഥേ്ന്നഗ്ഗ് ഹർന്തി।

തേന സോ്ഽസ്യാഭീഷ്ടഃ പ്രീതഃ।

തഥ്ാ്ഽസ്യ സർവേ പ്രീതാ ആഭീഷ്ടാ ആധ്ീയന്തേ।

പ്രവസഥമേഷ്യന്നേവമുപ്തിഷ്ഠേതൈക്മേകം।

യഥ്ാ ബ്രാഹ്മംആയ് ഗൃഹേവാസിനേ പരിദായ് ഗൃഹാനേത്തി।

താദൃഗേവ തത്।

പുന്രാഗത്യോപ്തിഷ്ഠതേ।

സാഽഭാഗേയമേവൈഷാം തത്।

സാ തത് ഊർധ്വാരോഹത്।

സാ രോഹിംയ്ഭവത്।

തദ്രോഹിംയൈ രോഹിണിത്വം।

രോഹിംയാമഗ്നിമാദ്ധീത।

സ്വ ഏവൈനം യോനൗ പ്രതിഷ്ഠിതമാധ്ത്തേ।

ഋധ്നോത്യേനേന ॥ **80** ॥

ഏഷാ പശൂൻമേ ഗോപായേതി പ്രവിഷ്ടാ പശൂൻമേ
ഗോപായേത്യാഹ ജുഹ്വതി തിഷ്ഠതേ സപ്ത ച ॥ **10** ॥

ബ്രഹ്മ സന്ധത്തം കൃത്തികാസൂദ്ധന്തി ദ്വാദ്രശസു പ്രജാപതിർവാചോ
ദേവാസുരാസ്തദഗ്നിർനോദ്ഘർമഃ ശിര ഇമേ വൈ ശമീഗർഭാത്പ്രജാപതിഃ
സ രിരിചാനഃ സതപഃ സ ആത്മൻവീർയം ദശ ॥ **10** ॥

ബ്രഹ്മ സന്ധത്തം തൗ ദ്വിവ്യാവഥോ ശന്ത്വായ പ്രാച്യേഷാം
യദുപർയുപരി യഥ്സദ്യഃ സോഽശ്വ്യോഽവാരോ ഭൂത്വാ
ജഗതീഭിരശീതിഃ ॥ **80** ॥

ബ്രഹ്മ സന്ധത്തമൃധ്നോത്യേനേന ॥

॥ ഹരിഃ ഓ(3)ം ॥

॥ ഇതി കൃഷ്ണയജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ ബ്രാഹ്മണേ പ്രഥമാഷ്ടകേ പ്രഥമഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥